

Vaikuttamisen kärjet 2025

Kunnanhallitus 27.11.2023 § 328

178/00.04.01/2023 Vaikuttamisen kärjet 2025

Pohjois-Karjalan maakuntaliitto käynnistää vuoden 2025 Vaikuttamisen kärjet –asiakirjan laatimisen ja pyytää esityksiänne valmistelua varten. Tarkoituksena on tehostaa edunajamista kokoamalla ministeriökohtaisesti maakuntamme ajankohtaiset hankkeet ja muut valtion päätöksentekoon liittyvät tavoitteet. Samalla linjataan maakunnan kärkihankkeet.

Nyt laadittava julkaisu ja sen pohjalta tehtävä vaikuttamistyö tähtää vuoden 2025 valtion talousarvioon vaikuttamiseen. Maakunnan toimijoilta toivotaan erityisesti työllisyyttä, investointeja ja kasvua edistäviä sekä yritysten ja kuntien toimintaedellytyksiä kehittäviä esityksiä.

Pyydämme yhteisöänne määrittelemään toimintanne kannalta kaikkein keskeisimmät lähivuosien asiat ja aloitteet. Esitysten tulee sisältää mahdollisuuksien mukaan seuraava informaatio:

- 1 Esityksen/hankkeen nimi (määrärahan käyttötarkoitus)
- 2 Kustannusarvio (kokonaiskustannusarvio ja valtion rahoitusosuus/esitetyn määrärahan osuus)
- 3 Esityksen luonne (määrärahaesitys/lakialoite/muu)
- 4 Toteutamisvalmius (ideavaihe/suunnittelu menossa/toteutusvalmis)
- 5 Toteutusaikataulu
- 6 Valtion talousarvion mukainen hallinnonala, johon esitys kuuluu (pääluokka ja momentti)
- 7 Toimenpiteiden kuvaus ja esityksen/määrärahan perustelut
- 8 Yhteystiedot

Tarkoituksena on koota ministeriökohtaisesti ne asiat, joissa tarvitaan maakunnan ulkopuolista päätöksentekoa. Maakunnan omassa päätösvallassa olevia hankkeita (esim. EU-hankkeet) ei sisällytetä Vaikuttamisen kärjet -asiakirjaan. Valtion rahoitustarpeiden ja määrärahaesitysten lisäksi on mahdollista tuoda esille myös muita edunajamistyöhön liittyviä asioita (lainsäädäntö, politiikkalinjaukset ym.).

Edellinen julkaisu (Vaikuttamisen kärjet 2024) on luettavissa maakuntaliiton internetsivulla osoitteessa <https://pohjois-karjala.fi/maakunnan-edunajaminen/>. Pyydämme ilmoittamaan, mikäli asiakirjassa on osaltanne asioita, joiden rahoitus/toteuttaminen on jo varmistunut, tai jotka eivät ole enää muutoin ajankohtaisia. Kuluvan vuoden aikana olemme onnistuneet edistämään useita vaikuttamisen kärkiin sisällytettyjä hankkeita, joten uusille esityksille on tilaa.

Haluamme jatkuvasti kehittää toimintaamme. Pyydämme myös näkemyksiänne siitä, kuinka maakunnan vaikuttamistyötä voidaan uudistaa ja kehittää edelleen.

Esitysten tulee olla Pohjois-Karjalan maakuntaliitossa viimeistään perjantaina 9.12.2023. Esitykset toimitetaan sähköisellä lomakkeella osoitteessa <https://link.webropol.com/s/vaikuttamisen-karjet-2025>. Toivomme laadukkaasti valmisteltuja ja tiiviitä esityksiä. Täydentäviä neuvotteluja kuntien ja muiden maakunnan toimijoiden kanssa järjestetään tarvittaessa. Vaikuttamisen kärjet -asiakirja on tavoitteena hyväksyä maaliskuun 2024 maakuntahallituksessa.

Pohjois-Karjalan Maakuntaliitolle esitetään alueen kärkihankkeeksi 1/3

1. VT9 liikenneturvallisuuden ja liikenteen sujuvuuden parantaminen välillä Niirala - Kemie
2. Kustannusarvio: -
3. Esityksen luonne: Määrärahaesitys
4. Toteuttamisvalmius: Vaatii suunnitelmat
5. Toteutusaikataulu: Suunnitelmat hankkeelle tehtäisiin vuoden 2024-2025 aikana ja hankkeen toteutus 2025-2027 aikana.
6. Valtion talousarvion mukainen hallinnonala, johon esitys kuuluu: Liikenne- ja viestintäministeriö (talousarvion pääluokka 31).
7. Toimenpiteiden kuvaus ja esityksen/määrärahan perustelut: Pohjois-Savon ELY-keskus on laatinut maantielain (503/2005) 18. §:n mukaisen yleissuunnitelman valtatie 9 parantamisesta välillä Onkamo-Niirala (Tohmajärvi). Valtatiestä tulee suunnitelman myötä korkealuokkainen, turvallinen ja sujuva yhteys, joka palvelee sekä rajaliikennettä että tohmajärveläisiä. Valtatien parantamisen yleissuunnitelmalla varaudutaan liikennemäärän suureen kasvuun. Yleissuunnitelma on laadittu yhteistyössä Tohmajärven kunnan ja muiden sidosryhmien kanssa. Liikennemäärien kasvua ei ole odettavissa lähitulevaisuudessa yleissuunnitelman toimeenpano näyttää tämän hetkisessä maailmantilanteessa epätodennäköiseltä. Tohmajärven kunta toivoo, että valtatie 9 osalta voitaisiin keskittyä "Kaurilan mutkien" oikaisemiseen vt9 Niiralan päästä Kemieen päin mentäessä. Myös Cemagro Oy:n teollisesta toiminnasta johtuva lisääntynyt raskasliikenne on yhtenä perusteena VT9:n liikenneturvallisuuden ja liikenteen sujuvuuden parantamiseksi. Tohmajärven kuntakeskus Kemien kohdalla yritysten toimintaedellytyksiä, liikenteen sujuvuutta ja liikenneturvallisuutta tukisi kiertoliittymien rakentaminen Asemantien ja Kauppakadun risteyksen kohdalle ja siitä noin 400 metriä Onkamoon mentäessä Kiteentien ja Tehdastien risteyksen kohdalle.
8. Yhteystiedot: Mikko Löppönen kunnanjohtaja, puh. 040 105 4001 mikko.lopponen@tohmajarvi.fi

Pohjois-Karjalan Maakuntaliitolle esitetään alueen kärkihankkeeksi 2/3

1. VT9 liikenneturvallisuuden parantaminen ja terveiden elintapojan edistäminen vt6 välillä Tikkalan Koulu – Hernevaarantien pohjoinen liittymä
2. Kustannusarvio: 3 miljoonaa euroa.
3. Esityksen luonne: Määrärahaesitys
4. Toteuttamisvalmius: Vaatii suunnitelmat
5. Toteutusaikataulu: Suunnitelmat hankkeelle tehtäisiin vuoden 2025 aikana ja hankkeen toteutus aikavälillä 2026-2027.
6. Valtion talousarvion mukainen hallinnonala, johon esitys kuuluu: Liikenne- ja viestintäministeriö (talousarvion pääluokka 31).
7. Toimenpiteiden kuvaus ja esityksen/määrärahan perustelut: Pohjois-Karjalan maakunnan elinkeinoelämän yksi tukupilareista on ollut Niiralan kansainvälinen rajanylityspaikka. Venäjältä on tullut maakuntaamme matkailijoita ja ostovoimaa aina vuodesta 1992 ja varsinkin 2025 lähtien, jolloin Niiralasta tuli kansainvälinen rajanylityspaikka. Venäjän kanssa tekemä yhteistyö lähes kaikilla elinkeinoelämän sektorin aloilla on tuonut tuonut työpaikkoja ja verotuloja valtiolle ja Itä-Suomeen. Venäjän aloittaessa julman sodan Ukrainassa helmikuussa 2022, on rajaliikenne hiljentynyt ja mennyt tällä erää kokonaan kiinni Niiralassa. Tohmajärvellä ja Pohjois-Karjalassa on ymmärretty, että päätöksiä on tehty Suomen turvallisuus edellä. Tohmajärvellä ei ole jääty toimettomaksi vaan kunta on satsannut merkittävästi elinkeinoelämän edellytysten parantamiseksi. Tikkalaan on rakennettu uusi yritysalue Sukkela Business Center vt6 vieraan 32km maakuntakeskuksesta. Tikkalan kylässä on myös 2020 valmistunut uusi päiväkotikoulu ja kyläkoulu. Aluetta on kehitetty systemaattisesti ja alueen liikuntamahdollisuuksia on kehitetty 2020-luvulla

rakentamalla alueelle myös lähiliikuntapaikka ja frisbeegolfrata. Alueelle on rakennettu 2000-luvulla paljon omakotitaloja ja kunnan ja yksityisten maanomistajien tontteja löytyy alueelta edelleen. Kunnan omistamien tonttien ja Hernevaarantien alueella olevien yksityisten maanomistajien kiinteistöille on mahdollista rakentaa tontille myös kunnallistekniikka. Alueen nykyisten ja tulevien asukkaiden hyvinvointia ja liikenneturvallisuutta tukisi merkittävästi, jos vt6 varteen välille Onkamon risteys – Hernevaaran pohjoisenpuolen liittymä rakennettaisiin kevyenliikenteen väylä. Väylä mahdollistaisi lasten liikkumisen kouluun kävellen tai pyörällä. Myös vapaa-ajan liikuntamahdollisuudet paranisivat merkittävästi, onhan kevyenliikenteen väylä Suomalaisten eniten käytetty liikuntapaikka. Samalla Pohjois-Karjalan maakunnan eteläistä puolta pystyttäisiin myös tukemaan haastavassa tilanteessa, jossa alue on suurimpia häviäjiä Venäjän aloittaman sodan myötä. Alueen liikenneturvallisuuden ja viihtyisyyden parantua aluusta tulee myös elinkeinoelämän näkökulmasta kiinnostavampi paikka yritysten sijoittumiselle. Yritysten sijoittumispäätöksiin yksi merkittävimmistä tekijöistä on yrittäjän omat juuret. Tikkanen alueen liikenneturvallisuutta ja liikuntamahdollisuuksia parantamalla voidaan vaikuttaa myös siihen, että yritys sijoittuu alueelle yrittämään ja asumaan. Alue tarjoaa loistavan logistisen sijainnin myös työtekijöiden asumista varten. Sukkela Business Centerin yritysalueella toimii jo tällä hetkellä maailman yksi suurimmista suksivoidevalmistajista vauhti Speed Oy.

8. Yhteystiedot: Mikko Löppönen kunnanjohtaja, puh. 040 105 4001 mikko.lopponen@tohmajarvi.fi

Pohjois-Karjalan Maakuntaliitolle esitetään alueen kärkihankkeeksi 3/3

1. Kantaverkon kehittäminen Kainuusta Pohjois-Karjalan kautta Etelä-Karjalaan.
2. Pohjois-Karjalan olosuhteet elinvoiman kehittämiseksi lähtee takamatkalta Venäjän rajan läheisyyden vuoksi. Suomen turvallisuudesta huolehtiminen vaatii tällä hetkellä tutkajärjestelmän käyttöä, joka ei taas mahdollista tuulivoiman rakentamista rajan läheisyyteen. Tämän vuoksi alueemme tuulivoimaan liittyvät hankkeet eivät isolta osin etene. Alueella on myös merkittävä potentiaali aurinkoimapuistojen rakentamiseen, mutta alueella ei ole riittävän järeää kantaverkkoa, joka pystyisi siirtämään energiaa eteenpäin. Puuttelisen kantaverkon energiansiirron aurinkovoimahankkeet eivät tahdo edetä samassa aikataulussa läntisen Suomen tapaan. Tohmajärven kunta haluaa edistää 400 kV pääsiirtolinjan rakentamista nykyiselle 110 kV linjan kohdalle Kainuusta Pohjois-Karjalan kautta Etelä-Karjalaan. Tämä mahdollistaisi aurinkovoimahankkeiden etenemisen ja mahdollisesti myös myöhemmin tuulivoimapuistot maakuntaan. Molemmilla hankkeilla olisi suuria vaikutuksia alueen työllisyyden parantumiseen ja alueen elinkeinoelämän ja elinvoiman kehittymisen kannalta. Paras keino huolehtia koko maan turvallisuudesta on pitää raja-alueet elinvoimaisena.

Asian valmistelija

kunnanjohtaja Mikko Löppönen, mikko.lopponen@tohmajarvi.fi, puh. 040 105 4001

Esittelijä

kunnanjohtaja Mikko Löppönen, mikko.lopponen@tohmajarvi.fi, puh. 040 105 4001

Päätösehdotus

Kunnanhallitus esittää Pohjois-Karjalan maakuntaliiton Vaikuttamisen kärkiin 2025 esittelytekstissä kuvattuja kärkihankkeita. Samalla kunnanhallitus valtuuttaa kunnanjohtajan toimittamaan esitykset maakuntaliiton sähköiseen järjestelmään.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.
